

UTDANNINGS
FORBUNDET

Vår dato
2.2.2010

Deres dato

Vår referanse
09/01486-7

Vår saksbehandler
Tone Ribbing

Avdeling
Avdeling for
utdanningspolitikk

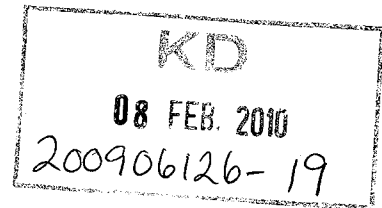
Deres referanse
200902348-/aag

Arkivkode
62

Direkte telefon
24142223

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning ved Samisk høgskole. Høringssvar fra Utdanningsforbundet

Utdanningsforbundet viser til Kunnskapsdepartementets brev av 10. desember 2010 *Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning ved Samisk høgskole. Høring.*

Utdanningsforbundets sin høringsuttalelse omtaler de spørsmålene der det er uenighet mellom samisk rammeplanutvalg og Kunnskapsdepartementet. Forøvrig viser vi til betraktninger og generelle kommentarer knyttet til vårt høringssvar til *Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning.*

Samisk rammeplanutvalg fikk i oppdrag å vurdere om det skulle være egen forskrift for samisk lærerutdanning eller la bestemmelsene som gjelder samisk lærerutdanning fremgå som særbestemmelser og eventuelle unntak i nasjonal forskrift, dvs en felles forskrift.

Utdanningsforbundet støtter det samiske rammeplanutvalget sitt forslag om egen forskrift med den begrunnelsen utvalget selv har gitt. Vi mener at en egen forskrift for samisk grunnskolelærerutdanning vil tydelig profilere, fremme og synliggjøre samiske anliggender. En felles forskrift vil ikke kunne ivareta dette på samme måte. Samtidig er vi enig i at det er mange likhetspunkter mellom samisk og norsk grunnskoleutdanning, og "behovet for å synliggjøre den samiske dimensjonen i den nasjonale grunnskolelærerutdanningen".

Merknader til forskriftens paragrafer

§ 1 VIRKEOMRÅDE OG FORMÅL

Forskriftens virkeområde:

Samisk rammeplanutvalg foreslår at forskriften skal gjelde alle høgskoler og universiteter som gir samisk undervisning og ikke avgrense det til bare å gjelde Samisk høgskole, som har det nasjonale ansvaret for samisk lærerutdanning og for å koordinere nettverksbygging med andre høgskoler, slik Kunnskapsdepartementet foreslår. Departementet mener at en utvidelse av virkeområdet for samisk rammeplan kan ha store organisatoriske og økonomiske konsekvenser. Dette er vi enig i, men vi støtter allikevel utvalget sin innstilling fordi vi ønsker

en god samisk lærerutdanning uavhengig hvor den blir gjennomført og uavhengig av de kostnader det vil medføre.

I regjeringens Handlingsplan for samiske språk 2009, er et av målene for regjeringen at de samiske språkene nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk skal utvikles og være levende språk også i framtiden. De tre språkene skal gis likeverdige utviklingsmuligheter, og det skal ytes en spesiell innsats for å styrke lulesamisk og sørsamisk opplæring. Derfor ser vi ikke forkurs i nordsamisk og lærerutdanning på nordsamisk ved Samisk høgskole som et relevant kvalifiseringstilbud for samiske grunnskolelærere i lulesamisk eller sørsamisk område. Et lærerutdanningstilbud for sørsamiske og lulesamiske lærere må ha forankring i sine språkmiljø. Samisk høgskole kan være en viktig støttespiller og samarbeidspartner. Både lulesamisk og sørsamisk er "rødlistespråk", dvs språk som er alvorlig truet for å dø ut. Det trengs en aktiv språkvitaliseringspolitikk for om mulig å berge disse språkene, og mener utdanning av lærere som kan undervise i og på sørsamisk/lulesamisk er et av de viktigste tiltakene i en slik satsing. Forslaget fra samisk rammeplangruppe om utvidelse av virkeområde for forskrift om samisk lærerutdanning er en naturlig oppfølging av regjeringas samepolitikk uttrykt i stortingsmelding 28 2007-2008 om samepolitikken - og i handlingsplan for samiske språk (2009).

Samisk som obligatorisk undervisningsspråk.

Utdanningsforbundet er enig med rammeplanutvalget om at samisk skal være undervisningsspråk for samisk grunnskolelærerutdanning. Selv om både sør- og lulesamisk har en vei å gå for å utvikle et komplett språkuttrykk i alle fag mener vi at en forskrift som krever samisk som undervisningsspråk forplikter i langt større grad staten til å iverksette tiltak for å utvikle fagspråkene. Dette mener vi er i tråd med offisiell samisk språkpolitikk.

§ 2 LÆRINGSUTBYTTE

Ingen kommentar

§ 3 STRUKTUR FOR DIFFERENSIERT GRUNNSKOLELÆRERUTDANNING

a) Mobilitet og internasjonalisering

Utvalget foreslår å tilrettelegge praksisopplæringen slik at det gjenspeiler et allsamisk perspektiv og gjennomføres ved skoler i minst to nordiske land. Her slutter vi oss til departementets begrunnelse med at de har ingen hjemmel til å pålegge andre land å tilby praksis, men at det kan arbeides lokalt for å utvikle samarbeidssavtaler på tvers av nasjonale grenser.

b) Obligatorisk norsk i grunnskolelærerutdanningen trinn 1 – 7

Vi mener i likhet med departementet at "det er nødvendig med krav til obligatorisk norsk... i grunnskolelærerutdanningen for trinn 1-7". Utvalget går imot dette, og begrunner det med at det vil begrense valgmulighetene og dermed ikke dekke skolens behov for faglig bredde i undervisningsfagene. Vi mener behovet for godt kvalifiserte lærere i norsk for samiske barn er mer tungtveiende, og kan ikke se at dette strider mot målsettingen om forankring i samisk kultur og samfunn. Det slås også fast i § 1 (virkeområde og formål) at "den samiske grunnskolelærerutdanningen er likeverdig med den nasjonale grunnskolelærerutdanningen", og Samisk høgskole skal utdanne lærere som er kvalifisert til å undervise ved alle landets skoler. Dessuten har elever i grunnskolen i samiske kjerneområder rett til en undervisning i norsk som er fullt på høyde med den som gis i resten av landet.

c) Obligatorisk fag i grunnskolelærerutdanningen trinn 5 – 10

Samisk rammeplanutvalg mener samisk (30 stp) skal være obligatorisk fag i grunnskolelærerutdanninga for 5-10 årstrinnet. Det vises bl.a. til evalueringen av Reform 97 der det går fram at samiskundervisningen på ungdomstrinnet innenfor det samiske forvaltningsområdet er på vikende front, bl.a. fordi skolene ikke har tilstrekkelig antall samisk-språklige faglærere eller lærere med kompetanse til å undervise på samisk i de ulike fagene. Det er spesielt viktig at lærere på trinn 5 – 10 får kompetanse til å undervise på samisk i alle fag og til å utvikle samisk terminologi for fag og i ressurs- og undervisningsmateriale. Departementet går mot forslaget om obligatorisk 30 studiepoeng samisk språk i grunnskolelærerutdanningen for trinn 5 – 10 fordi det bryter med prinsippet om at det ikke skal være obligatoriske fag på dette trinnet utover kravet til 60 studiepoeng pedagogikk og elevkunnskap.

Vi støtter samisk læreplanutvalgs vurderinger. Det er sterke saklige grunner til at samisk bør være obligatorisk fag i samisk lærerutdanning. Vi vil tilføye at i lulesamisk og sørsamisk er det kompetente samiskspråklige lærere som kan utvikle samisk terminologi i ulike fag og utarbeide ressurs- og undervisningsmateriale, av vital betydning for en revitalisering av språkene.

§ 4 NASJONALE RETNINGSLINJER, PROGRAMPLAN OG INDIKATORER

Med bakgrunn i vår støtte til utvalgets forslag om støtte om forskriftens virkeområde, støtter vi utvalgets forslag til forskriftstekst.

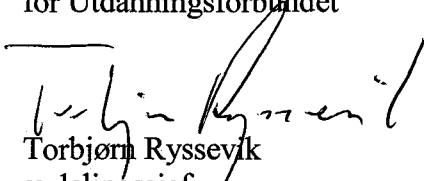
§ 5 FRITAK

Vi støtter utvalgets forslag til fritaksbestemmelse med ett unntak i første avsnitt: Vi mener det skal stå ” ..., og skal omfatte fagdidaktikk og praksisopplæring”. Begrunnelsen for vårt syn finnes i forslaget til forskriften, § 1. Her står følgende: ”Grunnskolelærerutdanningen skal gi kandidatene solide faglige og didaktiske kunnskaper” og det skal legges til rette for integrerte grunnskolelærerutdanninger med helhet og sammenheng mellom teori – og praksisstudier, mellom fag og fagdidaktikk og mellom fag.”

§ 6 IKRAFTTREDELSE OG OVERGANGSREGLER

Utdanningsforbundet mener at *rammeplan for grunnskolelærerutdanningen ved Samisk høgskole*, som vi også uttrykte i høringen om *forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning*, er best tjent med å utsette gjennomføringen av reformen ett år.

Med vennlig hilsen
for Utdanningsforbundet

Torbjørn Ryssevik
avdelingssjef

Tone Ribbing
førstekonsulent